

raadsvoorstel

Zaaknummer 2417007
Te behandelen door A.M.M. Jetten

Onderwerp: Rekenkameronderzoek kostendekkendheid leges omgevingsvergunning
Pagina 1 van 2

Aan de raad,

Inleiding

De Rekenkamer van de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk (AOGW) heeft in 2025 onderzoek gedaan naar de kostendekkendheid van leges voor de omgevingsvergunningen. Dit gebeurde op verzoek van de financiële (raads)commissie van de gemeenteraad van Aalten, mede vanwege de invoering van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging (Wkb) per 1 januari 2024. Het doel was inzicht verkrijgen in de opbouw van de legestarieven, de kostentoerekening en de sturingsmogelijkheden van de gemeenteraden.

De vraag die in het onderzoek centraal stond, luidde: "Hoe berekenen de gemeenten Aalten, Oost Gelre en Winterswijk de kosten van producten en diensten door de in de (bouw)leges voor een omgevingsvergunning en hoe worden de tarieven van (bouw)leges voor een omgevingsvergunning bepaald en welke sturingsmogelijkheden hebben de gemeenteraden?"

Uit het onderzoek blijkt dat de drie gemeenten uiteenlopende methoden hanteren voor de kostprijsbepaling, kostentoerekening en tariefstelling van leges voor omgevingsvergunningen. De grote verschillen in tarieven tussen de gemeenten zijn deels beleidsmatig, deels procesmatig te verklaren en vloeien daarnaast voort uit de interne gemeentelijke doorberekeningssystematiek. De hoofdconclusie is dat de wijze waarop de drie gemeenten de leges en daarmee de kostendekkendheid bepalen niet als goed of fout getypeerd kan worden.

Op basis van het onderzoek doet de Rekenkamer de volgende aanbevelingen:

1. Verbeter de dataverzameling en registratie.
2. Verbeter de paragraaf lokale heffingen. Maak deze transparanter en verwijst naar relevante documenten.
3. Herijk het beleid inzake heffingen en de beleidskeuzes in de paragraaf lokale heffingen.
4. Werk aan meer gedetailleerde ramingen.
5. Laat primaire en ondersteunende processen na een of twee jaar evalueren om tot verbetering te komen in de procesuitvoering.

Verder doet de Rekenkamer een tweetal aansporingen:

1. Tijdsregistratie: Overweeg het tijdelijk invoeren van tijdsregistratie om inzicht te krijgen in behandelzeiten en kosten.
2. Intergemeentelijke samenwerking: Vergelijk jaarlijks tarieven en werkwijzen tussen gemeenten.

Voorstel

1. De bevindingen uit het rekenkameronderzoek voor kennisgeving aan te nemen.
2. De aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek over te nemen.
3. Deze aanbevelingen door het college van Burgemeester en Wethouders uit te laten werken.

Relatie met (huidig) beleid

Het innen van leges voor omgevingsvergunningen hoort bij de wettelijke taken die door gemeenten worden uitgevoerd.

Beoogd(e) effect(en)

Met het onderzoek wordt beoogd inzicht te verkrijgen in de opbouw van de legestarieven, de kostentoerekening en de sturingsmogelijkheden van de gemeenteraden.

Argumenten

Het onderzoek is gedaan om inzicht te verkrijgen in de opbouw van de legestarieven, de kostentoerekening, en de sturingsmogelijkheden van de gemeenteraden. Voor meer informatie over het onderzoek wordt verwezen naar het rapport van de rekenkamer.

Financiële aspecten/risico's

Het onderzoek naar de kostendekkendheid van leges voor de omgevingsvergunningen is betaald van het jaarlijkse budget dat de raad beschikbaar stelt voor de Rekenkamer. Het voorstel zelf, zoals het in dit raadsvoorstel is verwoord, heeft verder geen financiële consequenties.

Juridische aspecten/wet- en regelgeving

In artikel 81 van de Gemeentewet wordt het verplicht om een gemeentelijke rekenkamer in te stellen. Verder is het onderzoek gebaseerd op de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).

Aspecten van duurzaamheid

Niet van toepassing.

Communicatie/betrokkenenparagraaf

Op grond van gemeentewet artikel 185 lid 2 is het college in de gelegenheid gesteld om binnen een redelijke termijn te reageren op de bevindingen en voorlopige conclusies uit het rapport.

Relatie met andere besluitvorming/andere projecten

De Rekenkamer is gebaseerd op de Verordening Rekenkamer AOGW en de samenwerkingsovereenkomst in samenwerking met de gemeente Aalten en de gemeente Oost Gelre.

Vervolgprocedure/evaluatie

Na besluitvorming worden de aanbevelingen in de drie gemeenten verder uitgewerkt.

Winterswijk, 14 november 2025
Klankbordgroep Rekenkamer AOGW,

de directeur van de Rekenkamer,

de secretaris van de Rekenkamer,

A.A. de Boer

F.W. Pardijs